

Bestyrelsen for Fremfærd

06-02-2020

Teknologi og kerneopgave – En antologi om perspektiv og en metode til praksis

Baggrund

På mødet i oktober drøftede Fremfærds bestyrelse, hvordan den teknologiske udvikling og digitalisering har indflydelse på velfærden for borgerne og opgaveløsningen i kommunerne og for medarbejderne – på godt og ondt. Der var mange perspektiver – men enighed om at vi i kommunerne skal have fokus hvad vi vil – og ikke blot lade os styre af hvad vi kan med udviklingen.

Teknologiske løsninger og digitaliseringen udvikler sig eksponentielt og eksplosivt nu og i fremtiden. Vi ser med accelererende tempo nye produkter, produktionsmetoder, koncepter og ikke mindst helt nye måder at interagere med hinanden på. Det udfordrer ikke bare den private og offentlige sektor men i det hele taget os alle som brugere, borgere og medarbejdere, når vi skal til at forholde os til aktuel ny teknologi; alt fra automatisering, dataalgoritmer, Internet of Things til kælesæler, vasketoiletter og sanserum – eller når vi skal forholde os til opdateringer af allerede eksisterende teknologi – fx implementering af nye versioner af eksisterende fagsystemer, devices, apps, software, mv. Det påvirker kerneopgaven i den offentlige sektor ligesom det påvirker vores arbejde, faglighed, relationer og hverdag.

På de kommunale arbejdspladser og i interaktionen med borgerne implementeres i stadig stigende grad teknologi og digitale løsninger for at udnytte de muligheder for øget effektivitet og kvalitet i opgaveløsningen som teknologianvendelse medfører – men også som et middel til at frigøre tid for den enkelte medarbejder, og for at lette fysisk hårdt arbejde. Sådan skulle det gerne være. Samtidig udgør den teknologiske udvikling og digitalisering også en mulighed for fortsat at kunne levere velfærd af høj kvalitet i en situation hvor demografien og arbejdskraftsudbudet udfordrer behovet for tilstrækkelige hænder.

For at lykkes med denne udvikling er det vigtigt, at medarbejdere med deres faglighed og kendskab til borgerne og den daglige praksis indgår i udviklingen. På den måde vil de bedste løsninger opnås og medarbejderne opleve mening med og tillid til anvendelsen af teknologiske løsninger i opgaveløsningen.

Én af udfordringerne synes dog at være, at der mangler et fælles sprog og en fælles forståelse af, hvad vi taler om, når vi taler om teknologi og digitalisering. Når teknologisk udvikling spænder i et kontinuum fra velfærdsteknologi som kælesæler til digitalisering af arbejdsgangene og ny automatiseringsteknologi på rådhuset, tales der ofte ud fra forskellige billeder og oplevelser af muligheder og udfordringer.

Formål og Succeskriterier

Projektet vil bidrage til, at teknologi og digitalisering tages i brug på en måde, der understøtter arbejdet med kerneopgaven, og det sker gennem dialog med og inddragelse af medarbejderne.

Succeskriterier:

1. At der udgives en antologi som kommunerne på tværs af fagområder kan bruge som udgangspunkt for dialog om den teknologiske udvikling og muligheder ift. løsningen af kerneopgaven
2. At der udvikles en eller flere metoder som kommunerne kan anvende eller lade sig inspirere af i arbejdet med udviklingen og implementering af teknologiske løsninger i løsningen af kerneopgaven.

Projektet skal give inspiration til alle dele af den kommunale organisation til, hvordan teknologi kan bruges til at understøtte og forbedre arbejdet med udvikling af kerneopgaven. Teknologi og digitalisering er genstandsfeltet og ses som et vilkår i den offentlige sektor. Der tænkes inddraget erfaringer fra samskabt styring/samskabelse, som ses som en frugtbar måde at organisere arbejdet med teknologi. Derudover overvejes det at inddrage designtænkning som en metode til samarbejdet om at udvælge og implementere teknologi med udgangspunkt i en stærk involvering af dem, der skal bruge teknologien.

Projektet udføres i 2 faser

Fase 1: Første fase af projektet er at skabe et fælles grundlag for dialog om den teknologiske udvikling. Udgangspunktet vil derfor være at undersøge de mange facetter af kommunernes brug af teknologi og digitalisering, samt at inddrage eksperter beskivelser og analyser af udviklingen for at samle et fælles sprog om emnet. Det skal skabe et praksisnært og fagligt fundament for konstruktive, kritiske og kvalificerede dialoger og et fælles sprog mellem alle grupper af ansatte i den kommunale hverdag.

Fase 2: I anden fase skal denne viden bruges til sammen med udvalgte kommuner at skabe en god praksis for at arbejde med udviklingen og anvendelsen af teknologiske løsninger i hverdagen.

Formålet med anden fase er at inspirere og levere metoder, der kan forbedre arbejdet om udvikling af kerneopgaven gennem brug af teknologi.

Målgruppe og deltagere

Målgruppen for fase 1 (antologien) er kommunale ledere og medarbejdere, herunder også udviklingsmedarbejdere samt MED-udvalg eller særlige projektgrupper og netværk i kommunerne med interesse for samskabelse om udvikling af kerneopgaven via teknologi.

Derudover er de faglige organisationer, herunder lokale fagforeninger, og lokale politikere en sekundær målgruppe, da de er en del af den lokale dialog om teknologi og digitalisering og dermed med til at pege på, hvad vi skal med det, og hvor mulighederne og problemerne ligger.

Styring og organisering af projektet

Projektledelsen vil bestå af Anders Holte, KL, Jo Gadegaard, FOA samt B-sidens koordinerende projektleder Tanja Bjørn, OAO.

Der dannes en projektstyregruppe med projektledelsen og Fremfærds styregruppe og sekretariat. Desuden inddrages Fremfærds referencegruppe i projektet.

Brug af eksterne konsulenter

Der anvendes desuden eksterne konsulenter og videnspersoner (Opgaver: gennemførelse opgave med indsamling af viden om kommunale perspektiver på digitalisering koblet til kerneopgaven, ekspertindlæg samt sammenskrivning/redaktion på af antologi.

Plan for gennemførelse af projektet

1. Fase 1. En samlende antologi: Hvad betyder det at koble teknologi og kerneopgaven?

Det er ikke altid tydeligt, hvad der helt præcist gør, at nogle arbejdspladser er bedre til at få koblet teknologi til kerneopgaven end andre. En af årsagerne kan være, at det kan være svært at få skabt et rum for udveksling af ideer, definitioner, betydninger og konsekvenser af teknologi.

For at understøtte dette vil projektet samle eksempler, der kan bidrage til at skabe en fælles forståelse for den aktuelle og fremtidige teknologiske og digitale transformation.

Fremfærd har tidligere defineret kerneopgaven og samskabt styring. Derfor foreslår projektgruppen, at Fremfærds bestyrelse udgiver en samlende antologi, der dels giver et bud på en samlende definition af teknologi og digitalisering koblet til kerneopgaven og den tredobbelte bundlinje. Og som dels belyser mulighederne, men også de problemstillinger der ofte fremhæves i forbindelse med digitalisering og teknologi, fx dataetik, arbejdsmiljø, kompetenceudvikling og retssikkerhed mv. Antologien vil bl.a. belyse muligheder og problemstillinger gennem en række perspektiver og eksempler fra kommunerne fra tidligere projekter i Fremfærd samt nye eksempler fra kommunerne. Samtidig vil dele af antologien være baseret på forskellige perspektiver på teknologiudviklingen i form af et antal ekspertindlæg.

Med en god dialog og et fælles sprog skal det muliggøres at inddrage alle ansatte i dialogen om den teknologiske udvikling der knytter sig til udviklingen af kerneopgaven.

Projektets fase 1 vil give et bud på betydningen af digitalisering og ny teknologi for kerneopgaven – nu og fremadrettet, samt give et bud på et fælles sprog for og perspektiver på digitalisering og ny teknologi i kommunerne.

2. Fase 2: Partnerskaber med kommuner

I forlængelse af fase 1 foreslås det, at der arbejdes der videre med en fase 2, hvor der indgås aftaler om partnerskab med kommuner, som vil samarbejde med Fremfærd om at udvikle metoder til at bruge teknologi og digitalisering til at understøtte arbejdet med kerneopgaven, for eksempel ved hjælp af design-tænkning og erfaringerne fra samskabt styring/samskabelse.

Denne fase 2 beskrives dog ikke yderligere i denne projektbeskrivelse.

Tidsplan

Projektets fase 1 igangsættes i 2. kvartal 2020 og antologien leveres i andet kvartal 2021.